Torah in Motion

פרשת תרומה - Parshat Terumah

משכן \מקדש \ מועד - Mishkan/Migdash/Mo'ed

15 January 2024 - ז' אדר א' תשפ"ד

Session led by Shayna Kravetz

A1. Shmot 25:8-9, 16, 22

- (8) And they will make Me a sanctuary/miqdash and I will dwell /shachanti among them.
- (9) According to all that I will show you the pattern of the tabernacle/*mishkan* and the pattern of all its equipment so will you make [it].
- (16) And you will set in the ark the testimony/'eidut which I will give to you.
- (22) And I will be met/no'adti there with you, and I will speak to you all that I will command to you for the children of Israel from above the cover/kaporet between the two cherubim, which is above the ark of testimony.

Shmot 26:30

And you will raise up the *mishkan*, according to its law which you were shown at the mountain.

A2. Rashi, Shmot 25:22

And I will speak to you from above the kaporet. And in another place it says (Va-yiqra 1:1): And Ha-shem spoke to him from the Ohel Mo'ed saying... This is the mishkan beyond the veil. When two passages are found contradicting each other, a third passage comes and settles [the contradiction] between them. And when Moshe came to the Ohel Mo'ed, and heard the voice speaking to him from above the kaporet, etc. [B-Midbar 7:89]

A3. Ibn 'Ezra, Shmot 25:22

And I will be met.... I don't understand how this verse is contradictory to the later verse: And Ha-shem spoke to him from the Ohel Mo'ed saying... [Va-yiqra 1:1] For the term Ohel Mo'ed contains the mishkan and everything in it, and there is no need [for a third verse] to settle [any contradiction.]

A4. Rashbam, Shmot 25:8

Miqdash – a term for a fixed place/mo'ed where [God] would sanctify/mitqadesh and attend them for a prepared matter, as it is written: And I will meet/no'adti there for Bnei Yisrael.

B1. Midrash Tanhuma, Parshat Ki Tisa 10:2

R. Yehuda bar Simon said: Moshe heard three things from the mouth of the Mighty which startled him and took him aback. When He said to him: *And let them make me a* miqdash *and I will dwell among them*, he said: Master of the Universe, see,

וְעָשׂוּ לִי, מִקְדָּשׁ; וְשָׁכַנְתִּי, בְּתוֹכָם

ּכְּכֹל, אֲשֶׁר אֲנִי מַרְאֶה אוֹתְךְּ, אֵת תַּבְנִית הַמִּשְׁכָּן, וְאֵת תַּבְנִית כָּל-כֵּלְיו; וְכֵן תַּעֲשׁוּ

> וְנָתַהָּ, אֶל-הָאָרֹן אַת, הָעֵדָת, אֲשֶׁר אֶתַּן, אֵלֶיך

וְנוֹעַדְתִּי לְךָּ, שָׁם, וְדַבּּרְתִּי אִתְּךָּ מֵעַל הַכַּפּׂרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים, אֲשֶׁר עַל-אָרוֹן הָעַדֻת--אֶת כָּל-אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ, אל-בּנִי יִשׂרָאַל

וַהֲקֵמֹתָ, אֶת-הַמִּשְׁכָּן: כְּמִשְׁפָּטוֹ--אֲשֶׁר. הָרְאֵיתָ, בָּהָר.

ודברתי אתך מעל הכפרת. וּבְּמָקּוֹם אַחֵר הוּא אוֹמֵר וַיִּדְבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר (ויקרא א'), זָה הַמִּשְׁכָּן, מְחוּץ לַפָּרֹכֶת, נִמְצְאוּ שְׁנֵי כְתוּבִים מַכְחִישִׁים זֶה אֶת זֶה, – בָּא הַכָּתוּב הַשְּלִישִׁי וְהִכְּרִיעַ בֵּינֵיהֶם: וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד, וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפּּרֶת ('וְגוֹ' (במדבר ז

ונועדתי. לא אבין איך יכחיש זה הפסוק פסוק וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר. כי אהל מועד שם כולל את המשכן ואת כל אשר בו ואין צורך למכריע

רשב"ם על שמות כ״ה:ח׳

ד"ה מקדש: לשון מועד שמתקדש ומזדמן אליהם לדבר מוכן, כדכתיב "ונועדתי שמה לבני ישראל

מדרש תנחומא, כי תשא י׳:ב׳ רַבִּי יְהוּדָה בַּר סִימוֹן אָמַר: שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שָׁמַע מֹשֶׁה מִפִּי הַגְּבוּרָה וְנִבְהַל וְנָרְתַּע לַאֲחוֹרִיו. בְּשָׁעָה שֶׁאָמַר לוֹ וְעָשוּ ֹלִי מִקְדָּשׁ the heavens and the heavens above cannot contain You (Mlachim I 8:27). He said to Moshe: It is not according to how you reasoned it. But rather, [make] 20 panels to the north, and 20 to the south, and eight to the west, and eight to the east, and I will reduce My Presence and dwell among them, and it is written: And I will be met there with you and I will speak to you...

ְשְׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם, אָמַר: רְבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלְם, הַנֵּה הַשָּׁמִים וּשְׁמֵי הַשָּׁמִים לֹא יְכַלְכְּלוּךְ (מלכים א ח, כז). אָמַר לוֹ משָׁה: לֹא כְּשֵׁם שֶׁאַתָּה סְבוּר, אָלָא עֶשְׂרִים קֶּרֶש בַּצְפוֹן, וְעֶשְׁרִים בַּדָּרוֹם, וּשְׁמוֹנָה בַּמַעְרָב, וּשְׁמוֹנָה בַּמִּזְרָח, וַאָצִמְצֵם שְׁכִינָה שֶׁלִי וְאָשְׁכִּּן בֵּינִיהֶם, וּכְתִיב: וְנוֹעַדְתִּי לְךְּ שָׁם (וְדִבַּרְתִּי (שמות כה, כב

B2. Talmud Yerushalmi, Tr, Shabbat 1:1

It is taught in a braita: From where [do we derive] that a distance higher than ten hands-breadth is another domain? R. Abahu said in the name of Reish Laqish: As it is written, And I will be met there for you and I will speak with you from above the kaporet. And it is written (at the end of Parshat Yitro): You have seen that I have spoken with you from the heavens. Just as the speech referred to there is from another domain, even so the speech referred to here is from another domain.

ירושלמי שבת פ"א ה"א

תניא, מניין למעלה מעשרה שהיא רשות אחרת, א"ר אבהו בשם רשב"ל, דכתיב ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפורת וכתיב (ס"פ יתרו) אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם, מה דבור שנאמר להלן רשות אחרת אף דבור שנאמר כאן רשות אחרת

B3. Talmud Bavli, Tr. Sanhedrin 7a

R. Huna said: There are verses written about this principle. It is written: And I will meet you there and I will speak with you from above the kaporet. And it is learned that the Aron was nine hands-breadth high and the kaporet one; see, there was [a total height of] ten. And it is written (Mlachim I 6:2): And the house which King Solomon built for Ha-shem was 60 amahs in length and 20 in width, and 30 amahs in height. And in the end it is written (Yeshayahu 66:1): Thus said Ha-shem, the heavens are My throne and the earth is my footstool. Where is the house that you would build for Me?...

סנהדרין ז

אמר רב הונא קראי כתיבי מעיקרא
כתיב (שמות כה, כב) ונועדתי לך שם
ודברתי אתך מעל הכפורת ותניא ארון
תשעה וכפורת טפח הרי כאן עשרה
וכתיב (מלכים א ו, ב) והבית אשר בנה
המלך שלמה לה' ששים אמה ארכו
ועשרים רחבו ושלשים אמה קומתו
ולבסוף כתיב (ישעיהו סו, א) כה אמר
ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי
איזה בית אשר תבנו לי וגו

C1. Pirge Avot 5:5

Ten miracles were done for our ancestors in the *Beit ha-Miqdash...* (8) [The worshippers] stood pressed together and prostrated themselves with ample space... (10) And no one told their fellow: This place is too narrow for me to stay overnight in Jerusalem.

משנה אבות ה' ה'

עֲשָׂרָה נָסִים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ... עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַחֲוִים רְוָחִים, ... וְלֹא אָמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלַיִם הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלַיִם

C2. Talmud Bavli, Tr. Yoma 21b

...it was taught in a baraita: "And the sons of Aaron the priest shall put fire upon the altar" (Va-yiqra 1:7) - even though fire descends from the heavens, there was still a mitzva for a person to bring it.

יומא כ״א

דְּתַנְיֶא: ״וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכּּהֵן אֵשׁ עַל הַמִּזְבָּחַ״, אַף עַל פִּי שָׁאֵשׁ יוֹבֶדֶת מִן הַשָּׁמַיִם, מִצְוָה לְהָבִיא מִן הַהֶּדְיוֹט

C3. R. Jonathan Sacks, *Covenant & Conversation*, "Building Builders", Parshat Terumah 5784 ...If miracles, the division of the sea, and the Revelation at Mount Sinai fail to transform the Israelites, what will? There are no greater miracles than these.

That is when God does the most unexpected thing. He says to Moses: speak to the people and tell them to contribute, to give something of their own, be it gold or silver or bronze, be it wool or animal skin, be it oil or incense, or their skill or their time, and get them to build something together – a symbolic home for My Presence, a Tabernacle. It doesn't need to be large or grand or permanent. Get them to make something, to become builders. Get them to give.